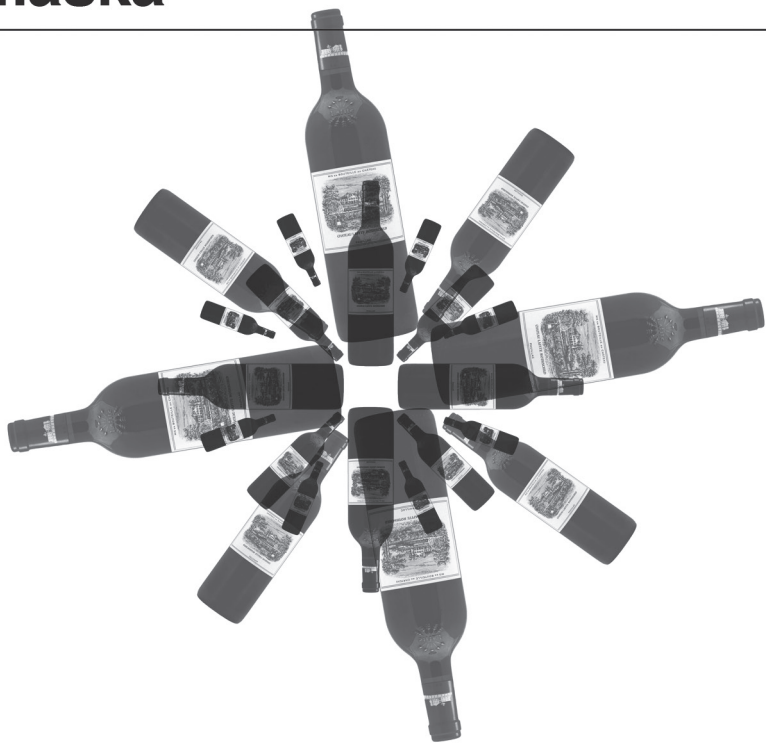

Petr Šabach Rothschildova flaška

Petr Šabach Rothschildova flaška

NAKLADATELSTVÍ PASEKA
PRAHA – LITOMYŠL
2015

Copyright © Petr Šabach, 2015
Cover © Jan Šabach, 2015

ISBN 978-80-7432-624-0

■ „Něco vám poradím...“ řek mi onehdá můj zubař, „zkuste se při čištění zubů tvářit jako idiot.“

„Díky, doktore!“ řek sem. „Není nad dobrou radu...“

Právě sem se vrátil z úřadu, kde mi jedna paní, který sem odevzdal věci potřebný pro vyřizování důchodu, povídá tak skoro zvesela: „Že to ale uteklo, že jo...?!“

„Jak komu...“ řek sem a říkal si, jestli je možný, že mi ta ženská vidí do hlavy, protože to není až tak dlouho, co sem se se svejma kamarádama, co je znám odnepaměti, bavil o tom, jestli nám náš život připadá krátkej nebo dlouhej nebo tak nák jako přiměřenej, a já jedinej sem tvrdil, že mně se zdá, že už tu sem fakt dlouho, a ostatní se na mě při tom dívali naprosto nechápavě a říkali mi s nehraným údivem: „To si snad děláš srandu nebo co...?!“ ale já si nemůžu pomoci, mně to tak prostě přide.

Takže sem se vrátil z toho úřadu a teď mi nezbejvá než čekat, kolik mi to monstrem, který si bůhvíproč říká stát, ta banda darmošlapů, co vás celej život šklubou jako husu zaživa, tak kolik mi teda nechaj tyhle gangsteři na holý přežití. Tak to sem teda zvědav... Kdo z vás kdy viděl stát, do háje?! Řeknu vám, že jenom když slyším to slovo, tenhle „stát“, tak z toho mám tep jako horskej rejsek, dobrejch sto padesát za minutu, a do toho všeho jedna extrasystola za druhou. Proboha, kde mám papírovej pytlík, kdybych se náhodou rozdejchal...?!

Já vám povím, co je to stát. Půjdu na obecní úřad s žádostí o vodovodní přípojku a tam mi takovej skrček, co si o sobě myslí, že je místní Ludvík Čtrnáctej, řekne: „Tak to budete muset zaplatit pokutu...“

„Ale dyť já du s žádostí. S pouhou žádostí! Jak tu může bejt řeč o pokutě, když teprve nesu supliku ve věci, která eště nenastala?!“

„Tři tisíce. Tři tisíce a já vám to vyřídím...“ uzavře to úředník a pak odtančí někam do svejch královskéjch zahrad, zatímco já si s pocitem stínu na zdi nebo hovna u plotu roztřeseně měřím puls. Do prdele s celým státem! A to já patřím k těm umírněnějším, k takovejším spíš sraabům, to mi můžete věřit, protože za ty léta, co sem zažil fungování toho předešlýho státu a teď zase tohodle zbrusu novýho, mám tolik neurotickejch příznaků, že by to vydalo na středně tlustý skripta.

Nejlepší je vždycky uvíst nějakej příklad, takže třeba tenhle. Jednou sem, po všech mejch neblahejch zkušenostech s úřadama všeho druhu, zašel na finanční úřad čistě proto, abych se ubezpečil, že mám všechno ve vztahu „stát“ a „já“ v naprostým pořádku, a co je na tom nejhorší, já tam, vůl, zašel z vlastní vůle. Vůl z vlastní vůle by se to mohlo jmenovat. Žádněj dopis, co by mě k něčemu vybízelo, nic takovýho sem neobdržel, prostě sem se jen chtěl předposraně ubezpečit, že mám všechno tak, jak to má bejt, že svědomitě a včas odvádím státu

daně, a udivenýmu vedoucímu oddělení – protože sem trval na tom, že chci mluvit „s někým, kdo to tu vede“ – sem vysvětloval, že se du jen přeptat, jestli jim, teda státu nebo komu vlastně, tak jestli náhodou něco nedlužím. Vedoucí na mě hleděl několik dlouhejch vteřin, a možná, že i minut, a pak si to nechal celý pro jistotu zopakovat ještě jednou, a když se vzpamatoval, tak se nadech a povídá, že všechno osobně zkontroluje, a to tak, že každičkou položku. „Žádný dluh, pane. Žádné penále vám nehrozí!“ ujistil mě za nějakou tu chvíli. „Všechno máte v naprostém pořádku...“ Tak sem se zved, podali sme si ruce a on mi eště řek: „Víte, to se skutečně jen tak nevidí, takový přístup, co jste projevil, a já vám teď něco povím, pane: Víte, já si u některých výtečníků dělávám záporná znaménka. A u vás já si udělám naopak znaménko kladné! U vás si udělám, pane, vykřičník. A to červený. A co jeden. Udělám hned tři!!!“ Radost se mi až zamotala hlava a měl sem pocit, že on je fajn a já sem fajn a koneckonců celej život je vlastně fajn.

A jak už sem holt takovej, tak tam zase za nějakej čas volám, jestli mám všechno v pořádku, a někdo mi do telefonu oznámil, že tenhle chlápek prej onemocněl a za krátko nato zemřel, a já jen řek, že to je mi teda fakt líto, i když, upřímně řečeno, sem spíš litoval sebe, protože někde mezi těma všema složkama, co po něm zbyly a co teď dostane do ruky nějakej jinej referent, a dost

možná, že mladej a agilní pabl, leží i složka, na který zářej hned vedle mého jména tři obrovský vykřičníky. A ten novej úředník se nad nimi sklání a šeptá si: „Tak vida... a máme tě!“ No a neuplynulo ani pár měsíců a bylo mi řečeno, že po mně stát chce nějaký potvrzení o bezdlužnosti, takže sem zavolal na finanční úřad a řek sem jim, co a jak bych od nich potřeboval, a domluvil sem se s nějakou paní, a abych se tam prej stavil druhej den v jednu po poledni, a eště mi sdělila, že jak se na to tak zběžně dívá do počítače, tak že nikde nevidí žádný problém, kterej by jí bránil v tom mi to potvrzení vystavit. Takže sem se tam druhej den vydal a ten, kdo zná Finanční úřad pro Prahu 6, ví, o jak zoufale depresivní budově teď mluvím.

Sedím na chodbě, dřepím na lavici a pozoruju, jak kolem mě procházej úřednice a sem tam úředník a vždycky držej nějaký lejstra v podpaždí, a takový to jejich rázný zaklepání na dveře, který hned nato, aniž by čekali na nějaký „dále!“, prudce otevřou a pak v nich zmizěj. No a tak tu sedím a pozoruju ty jejich úřednický hrátky, a kdybych svýho času sám nepracoval v podobným zařízení, tak jim na to snad i skočím, ale takhle ne, vím, že každěj z nich si prostě občas musí protáhnout nohy a vypadnout za každou cenu ze svýho kanclu, jinak by přišel o rozum. Sedím a rozmrzele koukám na hodiny, protože už je čtvrt na dvě, a takhle tam chmurně civím

a naslouchám mlaskání všelijaký domácí obuvi těch dam a sem tam vzdálenýmu bouchnutí dveří a občasnýmu zakašlání a taky zvukům tekoucí vody na toaletách, a zhruba ve tři čtvrti na dvě se před dveřma, u kterejch tu vartuju, objeví žena, co chrastí klíčkama, a já vstanu a pronesu spíš polohlasně: „Ste měla rybu?“ a pak si ta žena sedá k počítači a tiše a vytrvale na něm zlehýnka cvaká až do chvíle, kdy mi oznámí: „Tak tohle jsem včera přehlídla. Dlužíte nám dvacet šest tisíc...“ Nejdražší ryba, o který sem kdy slyšel...

Vracím se pěšky po nábřeží až na Klárov a pak dál na Kampu, že si dám pár piv U Blbejch, což je dneska John Lennon Pub a U Blbejch se to dřív jmenovalo proto, že se tam jednou netočilo pivo prostě proto, že ho hostin-skej zapomněl objednat. Kam jinam sem se měl tenkrát ve svém ponurým rozpoložení odebrat než právě tam. Mimochodem: dnešní mladší, ale přece jenom pomalu stárnoucí ročníky už neříkaj těm kulatejm brejličkám lennonky, ale potterky, a ty nejmladší si musej na svýho hrdinu v těchhle brejličkách teprve počkat. A na Kampě mladej Japonec s mapou, a že prej Kundera a Kafka ho zajímaj, a kam že se má vydat? Tak sem mu řek, že jestli chce vidět Kunderu, tak ať si zaletí do Paříže, a jestli chce zažít něco z Kafky, tak ať si veme taxíka a jede na adresu Finanční úřad, nábřeží Kapitána Jaroše 1000/7. Koukal do svýho sešitu Moleskine, do kterýho

sem mu to pečlivě vypsal, a moc a moc mi děkoval. Byl takovej malinkej, ten Japonec. Možná, že se mu tam ani nepodařilo otevřít dveře, jak vysoko tam maj kliky.

A o pár dní pozdějc sedím zase pro změnu v bance a nejsem tu pochopitelně sám, je nás tu „sila lidu“, jak říkávala moje babička, a v dlaních mačkáme číslíčka a čekáme, až na nás přijde řada. Bylo mi jasný, že i když se mi automat snažil namluvit, že moji čekací dobu odhaduje na patnáct minut, bude třeba tenhle odhad vynásobit nejmíň třema, protože tu bylo tolik lidí, že nebylo kam si sednout. Stoup sem si ke zdi a řek si, že zatím se nebudu nějakým tím jejich melodickým „plonk! plonk!“ nijak vzrušovat, protože tady se to evidentně povleče, a ze stejnejch důvodů sem ani nevejral na to, jak se posouvá pořadí, ale nedalo mi to, a tak sem se přece jenom občas juknul, ale s takovým tím naprosto lhostejným výrazem, spíš s takovým, kterej by lidem kolem vzkazoval: „Vida, tak to sem čekal horší...“ A jak tam takhle stojím, tak zašvidrám očima na číslo jedný babky pod sebou, a když říkám babky, jasně si uvědomuju, že byla možná o pár let mladší než já, ale to je fuk, hlavní je to, že koukám a ona má nějaký podezřele jiný číslo, než o který se teď na těch světelnějch tabulích hraje. Dyt' já přišel před chvílí a mám dvě stě pět a další lístky už sou jistě těsně pod tři sta, tak jakejchpak dvacet osm?! „Plonk! plonk!“ a zase trojmístný, a ta babka sedí úplně

klidně, disciplinovaně, je vidět, že na fronty všeho druhu je za celej svůj život zvyklá, že je zocelená, zakalená, že takhle to chodí, úřad je úřad, někdo je pán, druhý je kmán, dokonalá úřednická lobotomie provedená na možná původně krásný a mladý slečně, ale mně to za chvíli nedalo, a když sem se na základě několika dalších kradmejch pohledů ujistil, že se nepletu, že tu ta nešťastnice doopravdy žmoulá lístek, kterej v týhle hře nemá co pohledávat, tak sem si varovně odkašlal, abych ji nepolekal, předklonil sem se a tlumeně se jí ptám: „Jak dlouho už tady, prosím vás, čekáte...?“ Zvedla ke mně oči, ale nedá se říct, že nějak zvlášť překvapeně, a nejistě pokrčila rameny, že neví, ale že už dlouho.

„Ale vy jste měla být dávno na řadě!“ říkám jí.

„Myslíte?“ rozhlíží se popleteně.

„No jistě, ukažte... Vy máte číslo dvacet osm, to muselo být podle mě na řadě někdy kolem desáté hodiny... Kde jste si ho vytiskla? Který z těch automatů vám ho vydal?“

„Vytiskla?!“ zděsila se. „Já si nic nevytiskla! Táhle jsem si ho vyzvedla...“ ukazuje mi rukou s číslem v dlani směrem k plastovému koši, co stojí v bance hned u vchodu.

„Jéžíšmarjááá!“ neudržel sem se. „To snad ne, paní... To je koš, kam lidi, co dou vodsud, lístky vyhazují!“ Podívala se na lístek, na mě a pak zase na lístek a pak

zavrtěla hlavou: „Tak já už se v tom vážně nevyznám... A co mám teď, podle vás, dělat?“

„No...“ prones sem nejistě, „jestli moc nespícháte, tak já vám přinesu nověj... platnej...“ a pak se mi jí v jediný vteřině zželelo tak, že sem dal přednost jinýmu, lepšímu řešení, a vzhledem k tomu, co následovalo, bych se vůbec nebál použít výrazu „absolutně nejbáječnější věc, která mě mohla napadnout“. Jednoduchý a elegantní jako ty nejkrásnější šachový tahy, a tak když se na tabuli konečně objevilo moje číslo a ozvalo se tichý „plonk! plonk!“, tak sem řek jen: „Pojďte se mnou, to bude dobrý...“ a zašel s ní k příslušný přepážce, u který sem vysvětlil usměvavýmu mladýmu zaměstnanci banky, že pouštím tuhle paní před sebe, protože zkrátka a dobře, no, že ji prostě pouštím před sebe. Postavil sem se kousek opodál a čekal, až to s ní vyřídí, což trvalo namouduši nejmíň dvacet minut, a když se ta paní konečně vykolíbala, aniž by mně řekla aspoň „Čau, vole!“, tak zase „plonk! plonk!“, ale ne mejch dvě stě pět, ale hnedka dvě stě šest a chlap, co měl to číslo, byl rychlejší než blesk a už cpal svůj idiotskej ksicht pod skleněnou přepážku, čeština pro to má jeden krásnej archaismus „vpejřit“, a to „vpejřit“ znamená rychle něco někam vrazit, a přesně takhle tam tenhle chlap prostě a jednoduše vpejřil svůj ksicht a já byl zase druhej, a to už sem si říkal, jestli sem to s tím svým číslem

náhodou někde nepojebal, a když konečně ta kobyli hlava, co mě předběhla, vypadla, tak sem se k tomu okýnku vecpal „plonk! neplonk!“ a vysvětluju tomu mladíkovi za sklem, jak to se mnou je a že sem tu paní jen pustil před sebe, ale číslo že mám, a ukazuju mu ho a přežehluju ho před jeho zraky prstama a on jenom civí a říká mi, že si musím pro nový.

„Ale já ho mám!“ říkám mu a mávám lístečkem tak prudce, až se třepotá. „Já ho mám! Tady ho mám, pane! Tady!“

„Lituji, musíte si opatřit nové pořadí.“

„Opatřit?!“ zírám na něj. „Opatřit nové?! Ale já tu čekal skoro hodinu, možná hodinu a čtvrt...“

„Lituji, pane!“

„Tak di do prdele!“ zapichuju ukazováček do skla směrem mezi jeho oči.

„Přeji hezký den!“ říká nevzrušeně.

„Di do prdele!!!“ řeknu eště jednou.

„Přeji hezký den!“ opakuje jako robot. Přesně tak, jak ho to naučili v nějakým posraným kurzu.

Mně nemusí žádnéj zubař radit, jak se mám tvářit...

I když... Tak úplně jednoduchý to taky není. Když sem si vyřizoval novou občanku, tak tam zase proti mému výrazu protestovali. Tam nechtěli, abych se na ně usmíval jako šťastnej idiot, tam to pro změnu musí bejt navážno, takže to pak dopadá tak, že svět je plnej

zmatenejších jedinců, který ani pořádně nevědí, jak se mají tvářit. Prostým výsledkem tohohle všeho je, že na všech fotkách vypadáte jako idiot těsně po čištění zubů a u zubaře se tváříte jak u fotografa a nakonec už ani nevíte, kdo je tu zubař a kdo fotograf. Sedím v tý jejich kabině, a když mi ukazují fotku, co se mnou na třetí nebo čtvrtý pokus pořídili, a já se dívám na obrazovku před sebou, ze který se na mě mračí nějaký cizí grázl nasranej na všechno kolem sebe, chlap, který si to evidentně posral jen a jen vlastní blbostí a teď to chce posrat i těm druhej, a když mně v hrůze dojde, že sem to já, tak jen sklopím oči a zašeptám: „Dobrotivý bože...“ a úřednice se ptá: „Spokojen?“

„Jako trestanec,“ zamumlám, „dočista jako pravej trestanec...“

A úřednice, aniž by zvedla oči od formuláře, se mě zeptá: „Propuštěn na amnestii?“ A já, protože už nemám ani chuť, ani sílu komukoliv cokoliv vysvětlovat, jen pokejvu smutně hlavou.

■ Ráno mě všechno bolí, jak kdybych se vrátil z noční směny. Možná, říkávám si s očima ještě pevně zavřenejma, že žiju dva životy. Jeden je ten denní a druhej snad somnambulní nebo upíří, co já vím...

Možná, že pokaždý, když usnu, tak zase vstanu, oblíknou se a du na noční šichtu. Jak si jinak vysvětlit, že se